

Amb la maleta Salvem el planeta! T'emportes:

3 contes

3 jocs de taula

Els contes:

1. **OFF, de Xavier Salomó:** un àlbum sense paraules sobre els riscos de l'energia nuclear. A través d'un seguit d'imatges evocatives, l'àlbum narra com una nena aconsegueix retornar la vida a un paisatge erm i monòton, fruit dels efectes de l'energia nuclear.
2. **El Jardí Curiós, de Peter Brown:** Un dia, un nen curiós anomenat Liam descobreix un jardí en dificultats mentre explora la seva ciutat monòtona i grisa. Decideix ajudar a fer créixer les plantes, sense ni tan sols imaginar-se el que està a punt de provocar. Amb el pas del temps, el jardí pren vida pròpia i s'escampa per la ciutat, canviant-ho tot al seu pas.
3. **Reduir, Reutilitzar, Reciclar. D'Anna Nolla, Susanna Arànega i Joan Portel:** Acompanyats de moltes fotografies, i amb lletres majúscules i frases curtes, ajudaran els nens i les nenes a assimilar informació sobre l'aigua, els arbres, la salut i el reciclatge.

Els jocs:

1. **Superpowers, de Beatriz Sigüenza:** Un joc d'invents, una aventura per a la teva creativitat que servirà d'excusa per obrir un diàleg sobre el medi ambient i sobre les solucions més imaginatives que podem posar-hi al nostre abast.
A partir d'escenes de la vida quotidiana i reptes per a solucionar-ne els petits problemes la mainada anirà entrenant la seva capacitat de crear, inventar, dissenyar o transformar, però de forma divertida.
2. **Rubbish Race, de Krlos Mengual i Dany Molero:** El joc et situa a les festes d'un poble on se celebra una festa i cal ordenar les deixalles a través dels colors dels seus contenidors. Qui serà la més ràpida? Per això es necessitaran dues grans capacitats: la rapidesa i la memòria i coneixement per a recordar a quin lloc van les diferents deixalles i objectes que recollim.
3. **Yo no desperdicio, de PROSALUS:** Joc de taula on cada persona, per torns, avançarà les caselles que surtin en el dau. Cada casella té un missatge que cal llegir amb atenció per saber què cal fer. L'objectiu és contribuir a un planeta sostenible, reduint a la meitat el desaprofitament d'aliments. Podem utilitzar el joc per explicar de manera lúdica quin és el problema del desaprofitament.

Índex de la Guia:

Primera part:

- **Relació de materials de la maleta:** què tens a les mans?
- **Llegir o Explicar un conte:** Introducció a la màgia del contacontes
- **Quatre pinzellades per a la narració dels contes:** introduccions, finals, etc.
- **El nostre mètode per explicar la història:** instruccions senzilles per fer més màgic el relat de contes
- **Tècniques corporals per explicar la història:** com utilitzar la veu i el cos
- **Un abans i un després:** els rituals d'inici i acabament de la sessió de contacontes

- **Algunes idees i activitats per fer a partir de contes que hem explicat:** petites activitats senzilles per a la dinamització de contes amb infants i joves
 - **Idees per al públic infantil (lectura i narració de contes)**
 - Idees per al públic jove i adult (lectura de llibres il·lustrats o còmics)**

Segona part:

- **Els contes que t'has endut amb la Maleta Salvem el planeta!**
- **Activitats per dinamitzar els llibres OFF i el Jardí curiós:**
 1. El jardí de l'esperança
 2. Un món de colors
- **Activitats per dinamitzar el llibre Reduir, Reutilitzar, Reciclar:**
 3. Taller de paper reciclat
 4. L'aventura de les deixalles

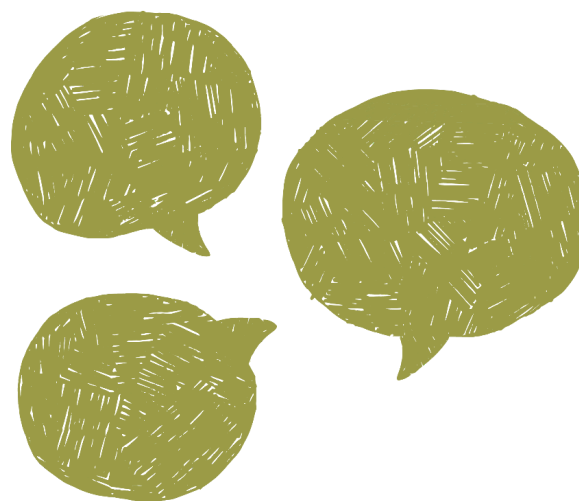
Llegir o explicar un conte?

Llegir i explicar un conte no són el mateix, encara que el conte es llegeixi en veu alta. Explicar contes no és dramatitzar-los, ni llegir-los en veu alta, sinó que és narrar-los des de la força de l'oralitat transmetent així les històries d'una manera directa i personal, la qual cosa comporta el màxim grau d'implicació i afectivitat. És un procés comunicatiu en tota regla i amb un valor incalculable.

Contar contes és tot un art antic que requereix molta experiència, per la qual cosa sempre va unit de la pràctica mitjançant una sèrie de tècniques.

Els infants gaudeixen més quan se'ls explica un conte que quan el llegeixen ells sols, aquesta intensitat que viuen quan escolten contes depèn de la forma, la intenció i la preparació del narrador. Una persona que narra contes té molta més força per a ells i la màgia i l'atractiu dels contes explicats no tenen barreres temporals ni espacials ni de qualsevol altre tipus.

Una de les grans diferències entre llegir i explicar un conte està en el fet que la persona que narra el conte és lliure d'interpretar el conte a la seva manera, representar-lo, emfatitzar més unes parts que unes altres segons les sensacions que vulgui causar, no té límits de cap mena, es pot moure, gesticular i usa l'expressió corporal del gest i la mirada, observa al públic que té; en canvi, la persona que llegeix un conte està subjecte al llibre, forçat a recórrer totes i cadascuna de les paraules que formen el text sigui en silenci o en veu alta interioritzant-lo, però no té la mateixa força de motivació i interès que desperta el fet d'escoltar un conte narrat.¹

¹ Font:
<https://uvadoc.uva.es/bitstream/handle/10324/8156/TFG-O%20323.pdf;jsessionid=63EB2BED5F6510AB892403ECE94151E2?sequence=1>

Quatre pinzellades per a la narració dels contes:

La posició del públic i de qui narra el conte:

Sempre molt millor si totes i tots ens podem veure les cares, per tant, el cercle o el semicercle són les dues millors opcions.

La introducció:

La màgia dels contes, comença fins i tot abans de la mateixa narració. Com arriba el conte a les nostres mans? El traiem de dins d'un regal? Ens el porta un dels personatges? El tenim dins d'una maleta plena d'històries i secrets?

També podem tenir un ritual que ajudi a estar al públic atent i afins a què passarà. Per fer-ho, podem utilitzar una cantarella inicial, un petit ball o moviment que crida les fades dels contes a venir a l'aula... Fins i tot, podem repartir purpurina màgica, com la pols màgica dels contes i la fantasia que podem posar-nos al dors de les mans, o damunt del cap per entendre millor la història i sentir la seva màgia, etc.

El silenci és una part important per garantir la màgia, aquest el podem fer present amb la pols màgica que haurem dut i que ens ha d'ajudar a fer silenci, amb un titella o ninotet del silenci, o amb la mateixa cantarella que hem utilitzat per cridar el conte en aquest primer ritual d'introducció. Un exemple de cantarella pot ser: «un dos tres, tanco la boca i no dic res», «ulls de mussol, orelles d'elefant i boca de formiga»...

Fórmules per començar el conte:

Vet aquí que una vegada...

Temps era tems hi havia...

Vet aquí que en aquell temps...

Fa qui sap quants anys...

Era l'any tirolany quan...

Rondalla ve, rondalla va, si no és mentida veritat serà.

Vet aquí que en aquell temps dels catorze vents, que set eren bons i altres set dolents...

Etc.

Fórmules per acabar el conte:

Conte contat, ja s'ha acabat!

Vet aquí un gos, vet aquí un gat, que aquest conte s'ha acabat. I vet aquí un gat i vet aquí un gos, que el conte, ja s'ha fos.

Rondalla explicada, rondalla acabada.

I van ser feliços i van menjar anissos.

Catacric, catacrac, el conte s'ha acabat

Conte contat, conte acabat i qui no s'alci té el cul foradat!

Etc.

El nostre mètode per explicar la història

Podem utilitzar mil i una maneres per explicar un conte. Aquesta dependrà no només del que ens fa sentir més còmodes a nosaltres, sinó també, del que creiem més apropiat pel públic al qui ens estarem dirigint.

Asseguda i amb el llibre a la mà: tenim una mà lliure per gesticular i acompanyar la lectura. Amb l'altra, aguantem el conte. Utilitzarem les ganyotes i el to de veu, per donar vida a les imatges que anem veient en passar els fulls del conte.

Les imatges: ens hi podem detenir (tranquil·lament però sense perdre-hi temps per no trencar el fil de la història). Assenyalem els elements il·lustrats, mirem quins gestos i postures tenen o fan els personatges. Considera tots els petits detalls il·lustrats, si hi són és perquè tenen la seva importància.

Utilitzant el cos i la veu: sense el conte. Expliquem la història utilitzant el to de veu i el moviment del nostre cos per donar imatge i so a la narració.

Amb el públic: podem passar-los materials i complements del conte perquè els duguin posats, o els sostinguin. I mentre anem explicant la història, anar-los fent participar a mesura que el seu personatge o instrument entra en acció.

Amb teatret: Al CeDRe de la Coordinadora hi tenim el teatre de fusta **Kamishibai**, un teatret per explicar el conte amb làmines que tenen una imatge al davant i el text darrere.

Si no teniu el Kamishibai i no podeu passar a recollir-lo pel CeDRe, la idea del teatre de tota la vida, és un molt bon recurs. També el que es coneix com a «franel·lograma», una pissarra amb velcro on enganxar els elements de la història. O un bloc gran de làmines enganxades a un suro que anirem girant a mesura que expliquem la narració, poden ser una bona opció visual.

Les titelles són un bon recurs, i no cal tenir una col·lecció immensa. Podem crear-les amb les nostres mans i algun complement que hi afegim o pintem. Els guants pintats són una solució econòmica per tenir un munt de personatges.

Les ombres xineses també són un bon recurs. Cal però preparar-ho amb més temps, i retallar les figures si no les sabem fer amb les mans.

Amb música: que poden fer des del mateix públic amb les mans i el cos, o amb instruments i ho creiem convenient. Caldrà tenir present que el so ha d'acompanyar la imatge, per tant, un personatge gran i gros s'ha d'identificar amb un so greu i fort, ben al contrari que personatges petits i poca cosa.

També existeix **el conte-cançó**, que són els contes que dinamitzem amb cançons curtes que podem cantar amb el públic. Poden ser cançons populars que tothom sàpiga, o cançons ideades especialment per la història i que anirem aprenent plegats amb la narració.

Amb la tècnica del **Visual Thinking**, és a dir, amb dibuixos senzills que recullin les idees principals. No cal ser una artista, però sí que cal practicar els quatre gargots i personatges claus de la història per tal que les imatges acompanyin el text. L'ideal seria que una persona fes la narració en veu alta

del conte, mentre l'altra paral·lelament, en dibuixa les idees principals i les va connectant tot creant el conte visual.

Tècniques corporals per explicar la història

El cos és la nostra eina de comunicació. D'ell utilitzarem la veu i la gesticulació. Aquí us en deixem algunes tècniques i consells:

La veu

Parla amb claredat, escollint molt bé les paraules (que hem d'adaptar a l'edat i condició del públic)

Posa-hi entusiasme, de manera que tu, com a narradora siguis la persona més motivada de l'aula. Només així, encomanaràs passió per l'escolta i emoció del públic.

Dona intensitat als detalls del conte, així mantindràs l'atenció de l'oient. Allà on hi ha tensió, posa-hi tensió i intriga amb la veu i el cos.

Anticipa les bromes i les rialles, i deixa temps al públic per assaborir-les.

No parlis de pressa, explica't el conte a tu amb veu alta, i veuràs com baixes les revolucions i fas més comprensible el missatge. Mantén el ritme i fes pauses de tant en tant.

Si perds el fil, no passa res, beu aigua fes una pausa i demana al públic que t'ajudi a recuperar el fil de la història.

Canvia el to de veu segons les imatges que vols transmetre: crida, xiuxiueja, fes sorolls que expressin les accions (dringar dels esquellerincs o les campanes, les gotes de la pluja, els trons i els llamps, les portes velles quan es tanquen, fins i tot les passes dels personatges...)

Explica el conte pels qui estan situats més lluny de tu. Així t'assegures que el to de veu és l'adequat.

El cos

La cara és la teva millor aliada, acompanya la narració amb ganyotes: el moviment de les celles i els ulls són claus per a la comunicació.

Somriu quan expliquis les històries i no perdís mai la mirada amb el públic.

Utilitza totes les tècniques teatrals per la narració: Obre els ulls quan parlis de sorpreses, tanca'ls quan vulguis expressar por o cansament.

Gira el coll quan vulguis dibuixar un interrogant, mou el cap endavant quan afirmis alguna cosa i mou-lo de costat quan expliquis una negació o prohibició, etc.

Les mans són genials, amb el dit acusador podem donar intensitat a una ordre o un càstig. Però també podem dibuixar la pluja, els ocells, el vent... Podem moure els dits per explicar com el personatge camina muntanya amunt, o com rellisca riu avall, amb els punys tancats podem dibuixar un personatge enfadat, o fins i tot violent, i si ens freguem les mans quan fa fred o quan en portem una de cap... Els nostres dits i mans, poden tenir vida pròpia si les utilitzem com petites titelles dins la narració.

Les espatlles també poden acompanyar les ganyotes: amunt i avall acompanyades dels gestos amb els braços donen més força a les expressions de la cara mentre expliquem la història.

Si estem dretes explicant el conte, tenim molts més elements per a jugar: les cames, el tronc i els peus s'hi afegeixen:

- Ampliem l'escenari i l'espai entre el públic i nosaltres perquè puguem caminar amunt i avall, ajupir-nos, saltar o fins i tot jaure, si el personatge se'n va a dormir. Som en aquests moments, part del conte amb tot el nostre ésser, veu, ànima i cos.
- Obrim els braços per volar, per fer un badall, per esperar a algú i poder fer-li una gran abraçada..., Tanquem-los i ajuntem-los quan tenim fred, por, o quan el personatge està enfadat, o és sorrut...
- Arrosseguem les passes quan el personatge està cansat o és molt i molt gran, i acompanyem-les amb el tronc, lleugerament tirat endavant.
- Mirar tires de còmic per buscar els gestos dels personatges és una molt bona solució quan volem transmetre moviments i no se'ns ocorre com fer-ho.

Un abans i un després

Volem que el conte continuï? Volem preparar el conte amb antelació? Us deixem algunes propostes per al treball previ i posterior dels contes.

Abans d'explicar el conte:

Amb el ritual d'arribada del conte, ensenyarem la portada, en direm l'autoria i demanarem al públic d'imaginar què pot passar-hi i quins en deuen ser els protagonistes. D'aquesta manera, aconseguirem crear tensió i emoció per la història que vindrà a continuació.

I si ja coneixen la història?

Llavors podem preguntar-los quina és la part que més els agrada i perquè, els podem demanar que l'expliquin, i en el moment de la narració, podem implicar al públic a què ens ajudi a explicar l'escena, tot fent-ne els sorolls, o les veus d'un dels personatges per exemple.

Podem fins i tot, obrir el conte i explicar-los quines són les diferents parts que componen una història: presentació dels personatges, presentació del problema, nus (acció dels protagonistes) i desenllaç. Com que coneixen la història els serà fàcil identificar-ne les parts i ens pot servir per a més endavant, ajudar-los a entendre la dinàmica dels contes, que generalment, tenen una certa intriga per generar interès amb petites accions que acaben -gairebé sempre- bé.

Després d'explicar el conte:

A part dels múltiples exercicis i tècniques de comprensió (qui és qui, què ha passat, qui ha fet que, etc.) podem jugar amb els contes. Aquí us en deixem alguns exemples ben senzills i divertits:

El conte-trampa: podem explicar el conte introduint algun element que abans no hi era o alguna acció diferent de l'original, en aquest cas, el públic juga a endevinar els paranys i a corregir-los. Podem posar paranys més complicats i més o menys divertits i estrofolaris segons el grup.

El conte de l'altre: expliquem la versió del conte des del punt de vista d'un altre protagonista, així, la història agafa un nou rumb i es converteix en un conte nou, a vegades, fins i tot, que ens pot permetre canviar la visió d'algun dels personatges. ... Heu intentat explicar la història de la caputxeta vermella des del punt de vista del llop? (en teniu una versió al web de la Coordinadora per descarregar [AQUÍ](#))

El personatge infiltrat, jugueu amb personatges d'altres contes, feu-los entrar a la història amb totes les seves característiques... Què hi fa el gat amb botes al mig de la llegenda de sant Jordi?

Creem rodolins per als començaments i finals dels nostres contes. Diferents dels que ja saben (vet aquí una vegada..., conte contat ja s'ha acabat), i introduïm-los en les següents narracions.

Algunes idees i activitats per fer a partir de contes que hem explicat:

Idees per al públic infantil (lectura i narració de contes)

- **El gran Mural:** Fem un mural gegant entre totes i tots que simbolitzi els sentiments, valors o emocions que s'han treballat (pintura i pinzells grans un gran paper d'estrassa que ocupi part del passadís o de la paret de l'aula)
- **Fotos emotives:** amb fotografies o imatges de persones que expressen diferents emocions podem fer diferents activitats de presa de consciència de les emocions i identificació de les mateixes en els altres. Per fer-ho caldrà seleccionar fotos de gent que expressin les emocions que hem localitzat al conte: tristesa, vergonya, ràbia, por, orgull...

Després per parelles intercanviar-se fotografies i que pensin o inventin situacions que han pogut provocar situacions en les quals les persones poden sentir-se així.

Recordar una situació personal en què s'han sentit com a la fotografia.

Buscar emocions oposades a partir de les fotos, estudiar-les i investigar postures corporals o facials que les identifiquen. Fer esquemes gràfics de cada emoció (o símbols) a partir de les fotografies analitzades.

Pluja d'emocions i sentiments: amb la fórmula de la pluja d'idees, fer una pluja de sentiments i emocions. Un cop feta, classificar-los segons com ens fan sentir (ens fan sentir bé, ens fan sentir malament). Tornar a repetir la pluja d'idees a partir de situacions conegudes en què s'han viscut cadascuna de les emocions de manera que totes tinguin una situació relacionada.

- **Llistes emotives:** Dir l'abecedari, recitar la taula del 2 o 3, o llegir la llista de classe tot representant diferents sentiments. El contingut no és important (per això triem llistats sense emoció) però la persona que recita caldrà que ho faci seguint les ordres de la dinamitzadora i recitar-ho expressant amb gestos, moviments i to de veu diferents emocions que han sortit al conte.
- **La meva emoció:** cadascú tria una o dues emocions que creu que l'acompanyen i en busca una imatge o un text. Aquest text o imatge l'enganxa en un foli i la decora d'acord amb el que representa. Recollim els folis i muntem un llibre de les emocions, de les nostres emocions.
- **Dicciosentiments:** busquem diferents sentiments i relacionem-los entre ells de manera que tinguem una cadena de sentiments afins o contraris. Aquestes cadenes ens ajudaran a entendre els diferents sentiments i a poder definir-los.
- **El mirall màgic:** Col·loquem un mirall davant la classe i els demanem que passin davant del mirall i es tirin un "piropo", una floreta (si el grup no és nombrós es pot demanar que no es repeteixin). Quines són les coses positives que veiem de nosaltres mateixos? Podem tornar a passar pel mirall i intentar llançar floretes

CEDRE / Maleta pedagògica: Salvem el planeta!

al company que passarà darrere nostre. És fàcil dir coses bones i positives dels altres? Hi estem acostumades?

- **Som genials:** cada setmana escollirem un alumne (el delegat o delegada de la setmana, per exemple) i decidirem quina cosa fa bé (llegir, explicar acudits, córrer, fer una pirueta, ballar la baldufa, pentinar-se...) i durant tota la setmana li lloarem la qualitat, serà valorada com una persona irreplicable i especial amb una qualitat que agrada al grup.
- **La recepta:** a partir dels sentiments identificats als contes omplim un formulari de recepta (seguint el mateix esquema que una recepta mèdica: indicacions, temps d'acció, contraindicacions i precaucions, dosis, presentació, saber-ne més.) Pengem un dibuix o una fotografia del sentiment amb la seva fitxa a les parets de l'aula.
- **Estic bé!** : Fem una llista de paraules, sobrenoms i altres expressions que s'utilitzen a classe per parlar entre ells i elles i classificar-los entre els que els fan sentir bé i els que els fan sentir malament. Tenir-los presents tot intentant potenciar els positius i eliminar aquells que els fan sentir malament.
- **Stop:** Mentre es fa la lectura del conte il·lustrat, aturem el conte just abans que el conflicte es resolgui. Animem als nois i noies a inventar el final trobant una solució al problema. Posar-los en comú. Un cop fet, continuar la lectura del conte fins al final i comparar els diferents resultats en una mateixa problemàtica.
- **Emoticions:** busquem gomets d'una mida prou gran per a dibuixar-hi expressions (cares) aquestes han de ser fàcils d'entendre i consensuades amb el grup. En llegir històries i contes, obrir assemblees per parlar dels temes que ocupen al grup, resoldre conflictes, etc., enganxar-les als nens i nenes segons les emocions i sentiments que expressen. Un cop resolt el tema tractat o el treball fet. Analitzar les diferents emocions que han anat sorgint i que s'han anat transformant (tenim l'història a partir dels gomets enganxats).

Idees per al públic jove i adult (lectura de llibres il·lustrats o còmics)

- **El gran Mural:** Fem un mural gegant entre totes i tots amb els dibuixos dels personatges de còmic que han marcat un moment de la nostra vida (o que coneguin i hagin llegit habitualment). Poden ser tant tires còmiques de revistes o diaris, com personatges de llibre o d'àlbum de còmic.
- **El podi dels Còmics:** amb fotografies o imatges de les revistes o àlbums de còmic ordenem per ordre de popularitat els còmics més llegits per l'alumnat: Bitmax?, Anna Kadabra? Així aprofitem per conèixer els gustos de companyes i companys i, fins i tot, aprenem de l'existència d'algun còmic que no havíem llegit.
- **TV-Còmic:** Muntem un vídeo entrelaçant vinyetes i tires de diferents còmics que hem llegit a l'aula o en aquesta maleta tot creant una nova història i aventura.

CEDRE / Maleta pedagògica: Salvem el planeta!

- **La meva emoció:** Dels diferents còmics llegits, seleccionem aquella vinyeta o il·lustració que per algun motiu ens ha captivat i anotem a sota quina ha estat la motivació o sentiments que ens ha proporcionat i per què.
- **Còmic-tuber:** Munteu un vídeo de no més de 5 minuts en què expliqueu detalladament el còmic o novel·la gràfica que us ha captivat i que recomaneu a tothom.
- **L'antiheroi:** Seleccionem el o la millor antiheroïna dels llibres llegits. Per què ha guanyat un personatge o un altre? Què s'ha valorat com a grup? Quines han sigut les qualitats imprescindibles de l'antiheroi/heroïna?
- **Llibre poema:** a partir dels títols del lloc dels còmics que hi ha a l'aula. Munteu un poema o una frase (bonica, impactant, retòrica...) i feu-hi una fotografia. Veureu que hi ha infinitat de possibilitats en comparar les vostres fotos.
- **Llibre història:** Munteu un vídeo on expliqueu una història que contingui cadascun dels títols de les novel·les gràfiques seleccionades i pengeu-lo al blog de la classe. Compareu les vostres obres d'art.
- **Stop:** Mentre es fa la lectura de la novel·la gràfica o còmic, l'aturem just abans que el conflicte es resolgui. Animem als nois i noies a inventar el final trobant una solució al problema. Posem-los en comú i, un cop fet, continuem la lectura del còmic fins al final i comparem els diferents resultats per a una mateixa problemàtica.
- **Bibliotecàries:** A partir de la lectura dels àlbums il·lustrats o còmics, classifiquem-los a través d'etiquetes senzilles i universals que han d'ajudar-nos a sintetitzar el o els temes principals que narren. Us recomanem no abusar de les etiquetes i posar-ne un màxim de consensuades. Probablement, un mateix còmic tingui més d'una etiqueta (aventures, drama social, salut...).

Els contes que t'has endut amb la Maleta Salvem el planeta!

Activitats per dinamitzar els llibres OFF i el Jardí curiós

1. El jardí de l'esperança

Objectiu: Fomentar la creativitat, la consciència ambiental i la comprensió dels cicles de la vida.

Materials:

- Paper de colors
- Tisores
- Cola
- Llavors
- Test petit o vas de iogurt
- Terra

Desenvolupament:

Conversa: Parlar amb els infants sobre el llibre "OFF" / El jardí curiós i com la nena o en Liam van aconseguir tornar la vida a un lloc trist i mort.

Creació: Els demanem de dibuixar i retallar flors, arbres i altres elements de la natura que vulguin incloure al seu jardí.

Construcció: Enganxaran els dibuixos en una fulla gran per crear un paisatge bonic i colorit. Aquest dibuix pot decorar la paret on situarem els testos que sembrarem.

Sembra: Preparar un test petit amb terra i ajudar els nens a sembrar les llavors.

Cuidats: Explicar la importància de cuidar les plantes, regar-les i donar-los sol.

Reflexió: Parlar sobre com les plantes creixen i transformen un lloc, igual que la nena del llibre OFF o en Liam del llibre El Jardí Curiós.

2. Un món de colors

Objectiu: Desenvolupar la creativitat i la percepció visual, a més de reflexionar sobre els contrastos entre la natura i la contaminació.

Materials:

- Fulls de paper blancs

CEDRE / Maleta pedagògica: Salvem el planeta!

- Temperes de colors
- Pinzells
- Un got d'aigua

Desenvolupament:

Observació: Mirar atentament les il·lustracions del llibre i comentar els colors que s'utilitzen per representar la natura i els llocs contaminats.

Expressió artística: Els infants pintaran un full blanc amb els colors que associen a un lloc contaminat i després, en un altre full, un lloc ple de vida i color.

Comparació: Posar els dos dibuixos junts i parlar sobre les diferències. Què els agrada més? Per què?

Reflexió: Preguntar als nens què podem fer per tenir un món més colorit i saludable.

Activitats per dinamitzar el llibre Reduir, Reutilitzar, Reciclar.

3. Taller de paper reciclat (per a l'alumnat més gran)

Objectiu: Crear paper a partir de cartó i paper usat.

Materials:

- **Paper i cartó:** Diaris, revistes, caps de cartó, paper d'oficina, etc.
- **Aigua:** La quantitat dependrà de la quantitat de paper que vulguis reciclar.
- **Batedora o trituradora:** Per fer la polpa.
- **Marc de fusta o pantalla:** Per formar les fulles de paper.
- **Tela fina:** Per colar la polpa i donar forma a les fulles.
- **Premsa:** Per aplanar i assecar les fulles.
- **Opcional:** Tints naturals (remolatxa, espinacs, cúrcuma, etc.) per donar color al paper.

Desenvolupament:

Busca un laboratori o espai ample on realitzar el taller. Aquest procés pot embrutar una mica, així que tria un lloc adequat per treballar.

Explica les passes a seguir guiant-te amb les imatges del llibre "9. Reciclar: paper i vidre".

Convé que duguis part de la feina feta i que tinguis suport a l'aula en el moment de fer el paper reciclat amb la quitxalla.

Important!

- En treballar amb aigua calenta, tingues cura de no cremar-te.

CEDRE / Maleta pedagògica: Salvem el planeta!

- L'elaboració de paper fet a mà requereix temps i paciència.

Passes a seguir:

1. **Preparació del paper:**
 - **Retira:** Grapes, etiquetes, plàstic i altres elements no reciclables.
 - **Talla:** El paper i el cartó en trossos petits.
2. **Cocció:**
 - **Bull:** Els trossos de paper i cartó en una olla gran amb aigua durant aproximadament una hora. Remou ocasionalment per assegurar una mescla homogènia.
3. **Trituració:**
 - **Bat:** La mescla resultant fins a obtenir una polpa fina i uniforme. Si no tens batedora, pots utilitzar una trituradora i després passar la mescla per un colador fi.
4. **Colat i formació de les fulles:**
 - **Col·loca:** La tela fina sobre el marc de fusta.
 - **Aboca:** Una capa uniforme de polpa sobre la tela.
 - **Escorre:** Elimina l'excés d'aigua pressionant suaument.
5. **Assecat:**
 - **Asseca:** Les fulles a l'aire lliure o amb una premsa.
6. **Planxat:**
 - **Planxa:** Les fulles seques per eliminar les arrugues i obtenir un acabat més llis.

Consells addicionals:

- **Experimenta:** Amb diferents tipus de paper i aigua a diferents temperatures per obtenir diferents textures i colors.
- **Afegeix elements decoratius:** Abans de colar la polpa, pots afegir fulles, flors seques, fils o qualsevol altre element que vulguis incorporar al paper.
- **Tints naturals:** Per donar color al paper, pots afegir infusions de plantes o aliments colorants a l'aigua de cocció.
- **Resistència:** El paper fet a mà sol ser més delicat que el paper comercial. Per fer-lo més resistent, pots afegir una mica de cola a l'aigua de cocció.

4. L'aventura de les deixalles (per als més menuts i menudes)

Objectiu:

- Introduir el concepte de reciclatge d'una manera lúdica.
- Classificar diferents tipus de deixalles.
- Fomentar la consciència ambiental.

Materials:

- **Capses de cartró:** Per simular els contenidors de reciclatge.
- **Paper:** De diferents colors i mides.
- **Plàstic:** Ampolles petites de plàstic buides, envasos de iogurt, etc.
- **Cartró:** Trossos petits de cartró.

CEDRE / Maleta pedagògica: Salvem el planeta!

- **Imatges:** Dels contenidors de reciclatge (paper, plàstic, vidre).
- **Màscara o antifaç:** Per representar un personatge reciclador.

Desenvolupament:

- 1. Presentació del personatge:**
 - Posa't la màscara i presenta't com "La Superrecicladora"
 - Explica als infants que ets una superheroïna que s'encarrega de cuidar el planeta i que avui els ensenyaràs una missió molt important.
- 2. Explicació del reciclatge:**
 - De forma senzilla, explica què és el reciclatge i per què és important.
 - Utilitza exemples quotidians que puguin entendre, com llençar una ampolla de plàstic a la paperera corresponent.
- 3. Creació dels contenidors:**
 - Enganxa les imatges dels contenidors de reciclatge a les capses de cartró.
 - Explica'ls quin tipus de deixalles es dipositen a cada contenidor.
- 4. Joc de classificació:**
 - Reparteix els diferents materials entre els infants.
 - Demana'ls que classifiquin els objectes als contenidors correctes.
 - Pots fer preguntes com: "On va l'ampolla de plàstic?", "¿I aquest paper?"
 - Pots fer-ho per parelles o grups i que hagin de decidir on posen cada objecte.
- 5. Història interactiva:**
 - Inventa una història sobre un viatge a la ciutat de les deixalles (pots fer referència al conte "El Jardí Curiós"), on la quitxalla haurà d'ajudar la Superrecicladora (i a en Liam si fas menció del conte El Jardí Curiós) a classificar les deixalles per salvar el planeta.
 - Durant la història, fes preguntes i deixa que els infants participin activament.
- 6. El joc de taula RUBISH RACE:**
 - Treu ara el joc de taula i fes una partida per posar a prova l'aprenentatge adquirit durant l'explicació del conte i l'activitat L'aventura del reciclatge

Enriquim les nostres propostes amb les vostres idees, no dubteu a fer-nos-les arribar i les compartirem a les nostres guies: educacio@solidaries.org

Gràcies.